

Til
Folketingets socialudvalg

Hvidovre, 4. maj 2009
Sag 07/230 – Dok. 5132/09 SL/cb/kft

Tilgængelighed er og skal være en selvstændig rettighed i FN's handicapkonvention

DH har noteret sig, at socialministeren desværre ikke mener, at tilgængelighed er en selvstændig rettighed i henhold til FN's handicapkonvention, der skal ratificeres via B 194. I dette beslutningsforslag har socialministeren klart givet udtryk for, at hun ikke mener, at tilgængelighed er en selvstændig rettighed på lige fod med andre rettigheder i konventionen.

DH finder ministerens holdning grundliggende i strid med FN's handicapkonvention. Ministeren mangler øjensynligt forståelse for en af de allerstørste barrierer for mange personer med handicap. Hvordan skal man leve et liv med lige muligheder og på lige fod med andre borgere, hvis tilgængeligheden nægtes? Manglende tilgængelighed betyder at stå uden for! Det er denne ret, socialministeren vil negligere.

For det første er det klart, at artikel 9 om tilgængelighed er medtaget som en selvstændig artikel. Det var ikke sket, hvis ikke der netop er tale om en selvstændig rettighed! Således har FN tænkt det.

For det andet har der på intet tidspunkt i forhandlingerne frem mod konventionen været nogen som helst antydning af, at tilgængelighed ikke er en selvstændig rettighed for personer med handicap. Det historiske forløb taler klart imod ministerens fortolkning. DH har deltaget i hvert eneste af de forberedende møder for konventionen. Vi kender forløbet og indholdet.

Artikel 9 indledes med en udførlig selvstændig begrundelse, som er helt central, og som lyder således:

”Med henblik på at gøre det muligt for personer med handicap at få et selvstændigt liv og deltage fuldt ud i alle livets forhold skal deltagerstaterne træffe passende for-

anstaltninger til at sikre, at personer med handicap på lige fod med andre har adgang til de fysiske omgivelser og transportmuligheder, den information og kommunikation , der er åbne for eller gives til offentligheden”

Herefter følger en lang række specifikationer af, hvad opfyldelse af tilgængelighed kræver i ti (10!) afsnit. Det er en af konventionens længste og mest detaljerede rettigheder. Og den vil socialministeren gøre til et rent generelt princip, med henvisning til konventionens artikel 3. Det er en vurdering, som er blottet for enhver indlevelse i konventionens ånd og mening, og det i en sådan grad, at man må undres over, hvor regeringens jurister finder belæg for en sådan tolkning.

DH mener, at socialministeren har misforstået konventionens artikel 3 fuldstændigt. Her er der tale om nogle generelle principper, som gælder i forhold til **alle** artikler og regler i konventionen i øvrigt, men selvom tilgængelighed er et generelt princip i forhold til f.eks. inkluderende undervisning (artikel 24), betyder det ikke, at tilgængelighed ikke er en selvstændig rettighed med udgangspunkt i konventionens artikel 9. DH mener principielt, at tilgængelighed i konventionens sande forståelse er et trin højere på rangstigen, end de andre rettigheder, fordi tilgængelighed **både** udgør et generelt tværgående princip **og** er en selvstændig rettighed med egen artikel!

DH mener, at socialministerens argumentation på dette punkt også undermineres af det faktum, at socialministeren ikke påstår det samme i forhold til f.eks. ikke-diskrimination, jf. artikel 3 litra b. Ministeren anerkender ikke-diskrimination som en selvstændig rettighed. Hvordan kan ministeren så undlade at anerkende tilgængelighed, der tilsvarende har egen artikel i konventionen?

DH forstår overhovedet ikke, hvordan socialministeren kan komme til den konklusion, der fremgår af beslutningsforslaget.

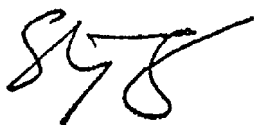
DH vil indbringe spørgsmålet for Folketingets Ombudsmand, hvis socialministeren, og efterfølgende Folketinget, mod forventning, fastholder det konventionsstridige synspunkt.

DH mener, at hvis tilgængelighed frakendes status både som et generelt princip og en selvstændig rettighed – såvel i form af en politisk rettighed (jf. artikel 29 litra a 1), borgerlig rettighed (jf. artikel 27 om et tilgængeligt arbejdsmarked), social rettighed (jf. artikel 28), økonomisk rettighed (jf. artiklerne 18 og 20) samt kulturel rettighed (jf. artikel 30), gør socialministeren og Folketinget vold på konventionen og fratager mennesker med handicap den rettighed, som frem for nogen anden på én gang er et mål og et middel i indsatsen for lige muligheder.

DH mener, at den, der fastholder dette ubegrundede standpunkt og hævder, at det følger af god juridisk fortolkning, leder tanken hen på en krænkelse af konventionens forbud mod ”at tage del i nogen handling eller praksis, som er uforenelig med denne konvention”, jf. artikel 4 stk. 1 litra d.

Hvis denne henvendelse giver anledning til spørgsmål, kan DH altid kontaktes med henblik på dialog. Jeg står gerne til rådighed og kan kontaktes på telefon 3638 8528 (direkte nr.).

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'SL' with a stylized flourish.

Stig Langvad
Formand